

Indholdsfortegnelse

Journalen 25

Journalen og den kliniske beslutningsproces 25

Indlæggelsesjournalens struktur, indhold
og form 26

Anamnese og kommunikation 26

Objektiv undersøgelse 29

Plan for det videre forløb 32

Den videre journalføring 35

Epikrise 35

Juridiske aspekter 36

Patientsikkerhed 36

Etik 36

Opførsel på en hospitalsafdeling 36

Dødsfald 37

Hvordan kan jeg lære journalskrivning? 37

2 Operationsforløbet 39

Præoperative forhold 39

Operationsindikation 39

Præoperative rutineprøver 39

Hjertesygdom 40

Lungesygdom 40

Ernæringstilstand 41

Endokrine lidelser 41

Nyresygdomme 42

Leversygdom og cirrose 42

Rygning og alkohol 42

Tromboseprofylakse 42

Pausering af antitrombotiske midler
før operation 42

Antibiotikaprofylakse 42

Anæstesiologiske forhold 44

Anæstesiologisk anamnese

og risikovurdering 44

Dagkirurgi versus operation under
indlæggelse 45

Elektiv operation versus akut operation 45

Patientmonitorering 45

Fasteregler og forebyggelse af aspiration 45

Frie luftveje 46

Anæstesimetoder 46

Regional versus generel anæstesi 47

Perioperativ ilttilskud 47

Væskebehandling 47

Postoperative problemer 47

Hjertebelastning 47

Lungebelastning 48

Gastrointestinal paralyse, kvalme
og opkastning 48

Konfusion 48

Tromboemboliske komplikationer 48

Infektiøse komplikationer 49

Hypotermi og feber 49

Træthed 49

Smerter 50

Immobilisation 50

Rekonvalescens 50

Multimodal behandlingsstrategi 51

3 Væske- og elektrolytbehandling 53

Organismens væskefaser 53

Væske- og elektrolytbehov –
hos raske og syge 54

Basale tab 54

Abnorme tab 55

Under-/overskud af væske
og elektrolytter 55

Vurdering af væske- og -elektrolytstatus	55
Anamnese	55
Objektiv undersøgelse	56
Parakliniske parametre	56
Volumenunderskud – hypovolæmi	56
Behandlingsprincipper ved hypovolæmiske tilstande	56
Volumensubstitution – kolloider	56
Krystalloider	57
Akut blodtab	57
Hypovolæmiske tilstande – hyperton dehydrering	57
Hypernatræmi (P-Na > 146 mmol/l)	58
Hyponatræmi (P-Na < 135 mmol/l)	58
Hyperkaliæmi (P-K > 5,5 mmol/l)	58
Hypokaliæmi (P-K < 3,5 mmol/l)	59

4 Ernæring og adipositas 61

Underernæring ved sygdom	61
Ernæringsbehandling	63
Adipositas	69

5 Den akutte patient 75

Visitation og triage	75
Systematisk identifikation og behandling af livstruende tilstande (ABCDE)	75
Luftveje	76
Respirationsinsufficiens	80
Shock	83
Hypovolæmisk shock	86
Obstruktivt shock	88
Septisk shock	90
Kardiogent shock	92
Anafylaktisk shock	92
Vasovagalt anfald	93
Bevidsthedsniveau	93
Svært tilskadekomne	94
Thoraxskader	101
Abdominalskader	103
Hovedskader	104
Columnaskader	105

Ekstremitetsskader	105
Bækkenfrakturer	106
Forgiftninger	106
Specifikke forgiftninger	108
Planter	110

6 Gastroenterologi 111

Oesophagussygdomme	111
Gastroøsofagealt refluksyndrom	111
Hernia hiatus oesophagi	114
Non-refluks oesophagitis	116
Stricture oesophagi	116
Akalasi	116
Diverticulum oesophagi	117
Oesophagus cancer	118
Oesophagus perforation	119
Sygdomme i ventrikel og duodenum	120
Ulcussygdom (mavesår)	120
Gastritis	123
Akut gastritis	124
Mallory-Weiss' læsion	124
Kronisk gastritis	124
Portal hypertensiv gastropati	124
Hypertrofisk gastritis (Ménétriérs sygdom)	124
Fremmedlegemer	124
Neoplasmer i ventriklen	125
Cancer ventriculi	125
Karcinoider	127
Pancreassygdomme	128
Pancreatitis	128
Pancreatitis acuta	128
Pancreatitis chronica	130
Neoplasmer i pancreas	132
Cancer pancreatis	132
Tyndtarmssygdomme	133
Malabsorptionstilstande	133
Laktosemalabsorption	137
Cøliaki	137
Infektiøse tarmsygdomme	138
Gastroenteritis	138
Antibiotikaassocieret diarré	139
Vaskulære tyndtarmssygdomme (intestinal iskæmi)	140

Colon- og rektumsygdomme	140	Portal hypertension, oesophagusvaricer	184
Obstipation	140	Ascites	187
Colon irritabile	142	Hepatisk encefalopati	188
Diverticulosis coli	143	Icterus	189
Diverticulitis coli	143	Alkoholisk leversygdom	191
Iskæmisk colitis	145	De autoimmune leversygdomme	192
Neoplasmer i colon og rectum	145	Virushepatitis	193
Adenomer	146	Non-alkoholisk fedtleversygdom	194
Familiær adenomatøs polypose (FAP)	147	Toksisk og medikamentel hepatitis	195
Kolorektal cancer	147	Leverabsces	195
Hereditær non-polypøs kolorektal cancer (HNPCC)	151	Benigne levertumorer	195
Kroniske inflammatoriske tarmsygdomme	152	Primære maligne levertumorer	195
Colitis ulcerosa	152	Sekundære levertumorer (levermetastaser)	196
Morbus Crohn	152	Vaskulære leversygdomme	197
Mikroskopisk colitis	156	Akut og subakut fulminant leversvigt	197
Diarré	156	Galdevejssygdomme	198
Appendixsygdomme	157	Galdeblæresten (kolecystolithiasis)	198
Appendicitis acuta	158	Akut kolecystitis	200
Analkanalen	161	Koledokolitiasis	202
Tumores haemorrhoidalis	161	Neoplasi i galdevejene	203
Analfissur	163	8 Urologi 205	
Analabsces	163	Benigne urologiske sygdomme	205
Analfistel	164	Nephrolithiasis/ureterolithiasis	205
Incontinentia alvi	165	Hydronefroze	208
Prolapsus recti	166	Urinvejstraumer	210
Analcancer	167	Nyretraumer	210
Pilonidalcyste	167	Uretertraumer	211
Hernier (brok)	168	Blæretraumer	211
Hernia inguinalis (lyskebrok)	169	Urethrastraumer	211
Hernia femoralis (lårbrok)	170	Urethrastriktur	212
Hernia umbilicalis (navlebrok)	170	Neurogen blæredysfunktion	212
Hernia linea alba	171	Supranukleær blæredysfunktion	213
Hernia incisional (arbrok)	171	Infranukleær blæredysfunktion	214
Ileus (tarmslyng)	171	Sensorisk blæreparese	215
Mekanisk ileus	171	Incontinentia urinae	
Paralytisk ileus	173	(ufrivillig urinafgang)	215
Volvulus	174	Urinretention	217
Colon pseudoobstruktion	175	Benign prostatahyperplasi (BPH)	218
Gastrointestinal blødning	175	Erektile dysfunktion	220
Akut abdomen	177	Ejakulationsproblemer	220
7 Lever- og galdevejssygdomme 181		Peyronies sygdom	220
Leversygdomme	181	Phimosis	220
Cirrose	181	Priapisme	221

- Maldescensus testis (non-descensus testis, kryptorkisme) 221
 Torsio testis 222
 Epididymitis acuta 223
 Varicocele, hydrocele
 og spermatocele 223
 Retroperitoneal fibrose 224
 Urinvejsinfektion (UVI) 225
 Tumorer i urinvejene 226
 Benigne nyretumorer 226
 Maligne nyretumorer 226
 Adenocarcinoma renis (renalcellekarci-
 nom) 226
 Carcinoma pelvis renis (pelvistumor) 228
 Carcinoma vesicae urinariae (blæretumo-
 rer) 229
 Carcinoma prostatae (prostatacancer) 231
 Carcinoma penis (peniscancer) 233
 Cancer testis (testiscancer, testikelkræft) 234
 Hæmaturi 235
- 9 Nyresygdomme og hypertension 237**
 Nyresygdomme 237
 Akut nyreinsufficiens 237
 Kronisk nyreinsufficiens 242
 Glomerulonefritis 247
 Nefrotisk syndrom 249
 Pyelonephritis acuta – nyrebækkenbetæn-
 delse 251
 Pyelonefritis chronica
 og kronisk interstitiel nefropati 252
 Autosomal dominant polycystisk nyresygdom
 (ADPKD, cystenyrrer) 253
 Hypertensio arterialis essentialis 255
 Sekundær hypertension 263
- 10 Immunologi, transplantation og blodtransfusion 265**
 Transplantation 265
 Transplantationsimmunologi 265
 Organtransplantation 266
 Organdonation 267
 Nyretransplantation 268
 Levertransplantation 270
 Pancreastransplantation 271
 Transplantation med pankreatiske øceller
 og tyndtarm 271
 Hjertettransplantation 272
 Lungetransplantation 273
 Stamcelletransplantation (SCT) –
 transplantation med hæmatopoietiske
 stamceller 273
 Blodtransfusion 274
 Blodtyper 274
 Blodkomponentterapi 277
 Komplikationer ved transfusion med erytro-
 cytter 278
- 11 Reumatiske sygdomme 281**
 Ikkeinflammatoriske cervikale og torakale
 smertetilstande 281
 Ikkeinflammatoriske lænderyglidelser 284
 Inflammatorisk rygsygdom
 (aksial spondylartropati) 290
 Artrose (slidgigt) 292
 Caputnekrose i hofteled 295
 Tendinopati – peritendinitis
 (senebetændelse) 295
 Tenosynovitis (seneskedehindebetæn-
 delse) 296
 Bursitis 297
 Periarthrosis humeroscapularis
 (frossen skulder) 298
 Muskelsmerter og muskelømhed 299
 Fibromyalgi 300
 Hypermobilitet 302
 Inflammatoriske ledsygdomme 302
 Reumatoid artrit (arthritis
 rheumatoides) 302
 Juvenil kronisk artrit 306
 Psoriasisartrit 307
 Infektionsrelaterede artrittr 308
 Reaktiv artrit 308
 Septisk artrit 309
 Krystalaflejringsygdomme 310
 Arthritis urica 310
 Pyrofosfartrit 311
 Inflammatoriske bindevævsimmun-
 sygdomme 312

- Systemisk lupus erythematosus (SLE) 312
 Systemisk sklerose – sklerodermi 313
 Sjögrens syndrom 313
 Polymyosit/dermatomyosit 314
- Vaskulitter 314
 Arteritis temporalis/
 polymyalgia rheumatica 315
 Wegeners granulomatose 316
 Mikroskopisk polyangiitis 317
 Vaskulitisefterlignere 317
- 12 Infektionssygdomme 319**
 Sepsis 320
- Infektioner i centralnervesystemet 324
 Bakteriel purulent meningitis 324
 Tuberkuløs meningitis 327
 Viral meningitis 327
 Svampemeningitis 328
 Hjerneabsces 328
 Viral encephalitis 329
- Luftvejsinfektioner 330
- Infektioner i de øvre luftveje 330
 Nasopharyngitis acuta 330
 Pharyngitis acuta 330
 Epiglottitis acuta 331
 Laryngotracheobronchitis acuta 331
 Influenza 331
 Kighoste 333
 Parotitis epidemica 333
 Herpes simplex type 1 333
 Mononucleosis infectiosa 334
- Infektioner i de nedre luftveje 335
 Akut bronchitis 335
 Pneumoni 335
 Pneumoni erhvervet uden for sygehus 335
 Hospitalserhvervet pneumoni 338
 Aspirationspneumoni 339
 Pneumoni hos den immunsvækkede patient 339
- Hudinfektioner og eksantematøse infektioner 339
 Erysipelas (rosen) 339
 Morbilli (mæslinger) 341
 Rubella (røde hunde) 341
 Erythema infectiosum (lussingesyge) 341
- Exanthema subitum (tredagesfeber) 341
 Varicella (skoldkopper) 341
 Herpes zoster (helvedesild) 342
 Gastroenteritis acuta 342
- Andre infektiøse sygdomme 345
 Ormesygdomme 345
 Toksoplasmose (haresyge) 346
 Borreliose 346
 Spondylodiscitis 347
 HIV og AIDS 348
- Importererede sygdomme 351
 Sygdomme efter udlandsrejse 351
- 13 Endokrine sygdomme 353**
 Diabetes mellitus 353
 Type 1-diabetes 353
 Type 2-diabetes 355
 Gestationel diabetes (GDM) 359
 Sekundær diabetes 359
 Sendiabetiske komplikationer 359
 Diabetisk retinopati 359
 Diabetisk nefropati 360
 Diabetisk neuropati 361
 Makroangiopati 361
 Den diabetiske fod 362
- Endokrine pancreastumorer 362
 Multiple endokrine neoplasier 363
- Calciummetaboliske sygdomme 363
 Osteoporose 363
 Ostitis deformans
 (Pagets knoglesygdom) 366
 Osteomalaci 367
 Hyperparatyroidisme 367
 Hypoparatyroidisme 368
- Thyroideasygdomme 369
 Thyrotoksikose 369
 Thyroideaassocieret oftalmopati (Graves' orbitopati, endokrin oftalmopati) 372
 Hypotyrose, myksødem 373
- Non-toksisk struma 374
 Thyroideaadenomer
 og thyroideacancer 375
- Hypofysesygdomme 376
 Hypofyseadenom 376

- Hypofyseinsufficiens 378
- Diabetes inspidus 379
- Primær og sekundær mandlig hypogonadisme 379
- Overproduktion af hypofysehormon 380
- Hyperprolaktinæmi og prolaktinom 380
- Akromegali 381
- Binyresygdomme 382
 - Primær hyperaldosteronisme 383
 - Morbus Cushing 384
 - Cushings syndrom 384
 - Fæokromocytom 385
 - Binyrebarkinsufficiens 386
 - Kronisk binyrebarkinsufficiens 387
 - Akut binyrebarkinsufficiens, Addisonkrise 387
 - Hirsutisme 387
- 14 Mammasygdomme 389**
- Udviklingsforstyrrelser 389
- Betændelsestilstande 389
 - Puerperal mastitis 389
 - Non-puerperal mastitis 390
- Benigne mammalidelser 390
- Proliferative forandringer 390
 - Fibroadenomatose 390
 - Fibroadenom 390
 - Papillom 390
- Degenerative forandringer 391
 - Duktektasi 391
 - Cyster 391
- Mammalidelser hos mænd 392
 - Gynækomasti 392
 - Mammacancer hos mænd 392
- Cancer mammae 392
- 15 Sygdomme i thorax 401**
- Medfødte thoraxdeformiteter 401
 - Pectus excavatum 401
 - Pectus carinatum 401
- Lungesygdomme 401
 - Obstruktive lungesygdomme 401
 - Kronisk obstruktiv lungesygdom (KOL) 402
 - Akut eksacerbation ved KOL 407
- Astma 408
- Høfeber 411
- Bronkiektasier 411
- Lungeabsces 412
- Tuberkulose 413
- Interstitielle lungesygdomme 415
 - Lungefibrose 415
 - Sarkoidose 417
 - Obstruktivt søvnapnøsyndrom (OSAS) 418
 - Lungecancer 419
 - Palliativ behandling 422
 - Benigne lungetumorer 423
 - Lungemetastaser 423
- Mediastinums sygdomme 424
 - Mediastinitis 424
 - Tumorer i mediastinum 424
- Pleurasygdomme 425
 - Pleuraeffusion 425
 - Pleuritis 427
 - Pneumothorax 427
 - Empyem 428
 - Mesoteliom 430
 - Thoraxtraumer 430
 - De potentielt livstruende læsioner 433
 - Mindre alvorlige skader ved thoraxtraumer 435
- 16 Hjertesygdomme 437**
- Iskæmisk hjertesygdom 437
 - Stabil angina pectoris 437
 - Akut koronarsyndrom 445
 - Ustabil angina pectoris og non-ST-elevations-myokardieinfarkt (non-STEMI) 446
 - STEMI 449
 - Spasmeangina (variant angina/Prinzmetals angina) 452
 - Brystsmerter ved normale koronararterier (syndrom X/småkarssygdom) 452
- Arytmier 453
 - Takyarytmier 454
 - Supraventrikulære takyarytmier 454
 - Atrieflimren 456
 - Ventrikulære arytmier 459
 - Ventrikulær takykardi (VT) 459
 - Ventrikelflimren (VF) 462

- Hjertestop 462
- Bradyarytmier 463
- Sinusknudedysfunktion 463
- AV-knudedysfunktion 464
- Hjerteklaplidelser 466
 - Aortastenose 467
 - Aortainsufficiens 473
 - Mitralinsufficiens 475
 - Mitralstenose 477
 - Trikuspidal-, pulmonal-
og multivalvulær klapsygdom 478
 - Infektiøs endocarditis 479
- Myokardielidelser/kardiomyopati 482
 - Dilateret kardiomyopati 482
 - Inflammatorisk kardiomyopati (myocardi-
tis) 483
 - Hypertrofisk kardiomyopati 484
 - Restriktiv kardiomyopati 485
 - Arytmogen højre ventrikeldysplasi 486
- Perikardiesygdomme 486
 - Akut pericarditis 486
 - Perikardietamponade 488
 - Konstriktiv pericarditis 489
- Hjerteinsufficiens 490
 - Kronisk venstresidig hjerteinsufficiens 490
 - Akut ventresidig hjerteinsufficiens 495
 - Lungeødem 495
 - Kardiogent shock 496
 - Kronisk cor pulmonale 498
 - Primær pulmonal hypertension 499
 - Lungeemboli 499
 - Medfødt hjertesygdom 502
- Specifikke kongenitte hjertesygdomme 503
 - Ventrikelseptumdefekt 504
 - Atrieseptumdefekt 504
 - Steno-Fallots tetralogi 504
 - Persisterende ductus arteriosus 506
 - Coarctatio aortae 506
 - Transposition af de store kar 507
 - Univentrikulært hjerte 507
 - Tumorer i hjertet 507
 - Hjertetraumer 507
- 17 Karsygdomme 509**
- Arteriesygdomme 509
 - Dyslipidæmi 509
 - Aterosklerose 510
 - Kronisk ekstremitetsiskæmi
(perifer aterosklerose) 512
 - Akut ekstremitetsiskæmi – arteriel emboli
og trombose 519
 - Vasospastiske sygdomme 522
 - Raynauds syndrom 522
 - Vaskulær kompression 522
 - Aortaaneurisme 523
 - Aortadissektion 527
 - Perifert aneurisme 527
 - Sygdomme i de ekstrakranielle arterier 528
 - Carotisstenose 528
 - Okklusive lidelser i de øvrige ekstrakranielle
arterier 529
 - Mesenteriel iskæmi 529
 - Nyrearteriestenose, renovaskulær
hypertension og nyreinsufficiens 531
- Vaskulære anomalier 531
 - Erhvervede arteriovenøse fistler 532
- Venesygdomme 532
 - Varicer, overfladisk venøs insufficiens 532
 - Ulcus cruris, dyb venøs insufficiens 536
 - Dyb venøs trombose 537
- Lymfekarrenes sygdomme 539
 - Lymfødem 539
- 18 Plastikkirurgi 541**
- Basale plastikkirurgiske principper 541
 - Hudtransplantation 542
 - Lapplastik 544
- Sårheling 546
 - Ar 547
 - Tryksår 548
 - Brandsår 549
- Hudkræft 552
 - Præmaligne hudaffektioner 553
 - Basalcellekarcinom 553
 - Planocellulært karcinom 555
 - Malignt melanom 556

- Genitale misdannelser 558
 Hypospadi 558
Læbe-gumme-gane-spalte 559
- 19 Ortopædkirurgi 561**
- Undersøgelsesteknik
 og billeddiagnostik 561
 Børneortopædi generelt 563
 Battered child 563
- Almindelig fraktur/lære og ledlæsioner 563
- Ledlæsioner 569
- Tumorer 572
 Benigne knogletumorer
 Osteokondrom (eksostose) 572
 Enkondrom 572
 Maligne knogletumorer 573
 Bløddelstumorer 573
 Benigne bløddelstumorer 573
 Maligne bløddelstumorer 574
- Amputationer 574
- Infektioner 575
 Absces 576
 Nekrotiserende fasciitis 576
 Akut osteomyelitis 576
 Kronisk osteomyelitis 577
 Septisk arthritis 577
 Proteseinfektion 578
- Ryg 578
 Columnafraktur 578
 Skoliose 581
 Kyfose 584
 Spondylolistese 585
 Degenerative lidelser i columna 586
 Tumorer i columna 587
 Spondylitis 587
- Skulder og overarm 588
 Proksimal humerusfraktur 588
 Claviculafraktur 589
 Scapulafraktur 590
 Humerusfraktur 590
 Humeroskapulær luksation 590
 Akromioklavikulær luksation 591
 Bicepsseneruptur 592
 Smertefulde tilstande
 i skulderregionen 592
- Albue 594
 Albueluksation 594
 Ledskred af caput radii 595
 Synostose mellem radius og ulna 595
 Epicondylitis humeri 595
 Osteochondritis dissecans 596
 Artrose 596
- Albuenære frakturer 597
 Suprakondylære frakturer hos børn 597
 Supra- og interkondylære frakturer hos
 voksne 598
 Collum radii-fraktur 598
 Caput radii-fraktur 598
 Olecranonfraktur 599
- Underarmsfrakturer 599
 Antebrachiumfraktur 599
 Monteggia-fraktur 601
 Galeazzi-fraktur 601
 Parérfraktur 601
 Colles' fraktur og Smiths fraktur 601
- Håndled 602
 Perilunær luksation 602
 Scaphoideumfraktur 603
 Håndledssmerter 603
- Hånd 604
 Metakarpalfraktur 604
 Fingerfraktur 605
 Fingerluksation
 og ligamentlæsioner 605
 Senelæsioner 606
 Dupuytren's kontraktur 606
 Springfinger 607
 Håndinfektioner 607
- Bækken 607
 Bækkenfraktur 608
 Acetabulumfraktur 609
- Hoftefraktur 609
 Collum femoris-fraktur 612
 Pertrokantær fraktur 613
- Børnehofte lidelser 613
 Kongenit hofte luksation
 og -dysplasi 613
 Calvé-Legg-Perthes' sygdom 616
 Epiphysiolysis capitis femoris 616

- Coxitis simplex 618
- Arthritis purulenta 618
- Hofteartrose 619
- Ledbevarende kirurgi ved disponerende anatomiske forandringer 620
- Lår 620
 - Corpus femoris-fraktur 620
- Knæledsnære frakturer 622
 - Femurkondylfraktur 622
 - Patellafraktur 622
 - Tibiakondylfraktur 624
 - Menisklæsion 625
- Ligamentskader 626
 - Mediale kollaterale ligament (MCL) 626
 - Laterale kollaterale ligament (LCL) 626
 - Forreste korsbåndsskader (ACL) 626
 - Bageste korsbåndsskader (PCL) 628
 - Forreste knæsmertesmerter, patellofemorale smerter 628
 - Knæartrose 630
- Underben 631
 - Crusfrakturer 631
- Ankelnære frakturer 632
 - Malleolfrakturer 632
 - Talusfraktur 633
 - Calcaneusfraktur 635
- Frakturer i mellemfod 636
 - Metatarsfraktur 636
 - Tåfraktur 636
 - Ligamentskader i fodledet 636
 - Luksationer i mellemfoden 637
 - Akilleseneruptur 637
 - Benforlængelse 638
- Artrose i foden 638
 - Ankelled 638
 - Øvrige led i foden 639
 - Øvrige led 639
- Foddeformiteter 639
 - Klumpfod 639
 - Metatarsus varus 640
 - Calcaneusfod 641
 - Platfod hos børn 641
 - Platfod hos voksne 642
 - Hulfod hos voksne 642
 - Hallux valgus 643
 - Hallux rigidus 643
 - Tådeformiteter 644
- 20 Neurologi og neurokirurgi 645**
- Vaskulære sygdomme 645
 - Apopleksi og TCI 645
 - Sinustrombose 650
 - Aneurismatisk subaraknoidal blødning (SAH) 651
 - Vaskulære malformationer 652
- Tumorer 653
- Traumer 656
- Infektioner 660
- Demyeliniserende sygdomme 661
 - Dissemineret sklerose 661
- Degenerative sygdomme 663
 - Demens 663
- Amyotrofisk lateralsklerose (ALS) 665
- Mangeltilstande 666
 - Wernickes encefalopati 666
 - B12-vitaminmangel 666
- Epilepsi og søvnforstyrrelser 667
 - Epilepsi 667
 - Status epilepticus 668
 - Lipotymi 669
 - Søvnforstyrrelser 669
- Basalgangliesygdomme og andre bevægelsesforstyrrelser 670
 - Parkinsons sygdom (PS) 670
 - Dystonier 671
 - Huntingtons chorea 672
 - Wilson's sygdom 672
- Hydrocephalus og misdannelser 672
 - Hydrocephalus 672
- Hovedpine og smerter 674
 - Hovedpine 674
- Smerter 676
- Rygsygdomme 676
 - Degenerative rygsygdomme 676
 - Diskusprolaps 677
- Perifere nervesygdomme 679

- Polyneuropati 679
- Nervekompressioner 681
 - Karpaltunnelsyndrom 681
- Neuromuskulære sygdomme 682
 - Myasthenia gravis (MG) 682
 - Muskeldystrofi 682
- Andre muskeldystrofier 683
 - Dystrophia myotonica 683
- 21 Blodsygdomme 685**
- Stamcellen og knoglemarven 685
 - Milten 685
 - Lymfopoiese 686
- Anæmier 686
 - Jernmetaboliske forstyrrelser 688
 - Jernmangelanæmi 689
 - Funktionel jernmangel 691
 - Jernoverskud 691
 - Megaloblastær anæmi 692
 - Perniciøs anæmi 693
 - Folinsyremangel 694
 - Aplastisk anæmi 694
 - Sekundær anæmi 695
 - Hæmolytiske anæmier 696
- Hereditære hæmolytiske anæmier 697
 - Erythrocytmembrandefekter 697
 - Hereditær sfærocytose 697
 - Andre 698
 - Enzymdefekter 698
 - Hæmoglobinopatier 698
 - Talassæmi 698
 - Hæmoglobinvarianter 699
- Erhvervede hæmolytiske anæmier 699
 - Autoimmun hæmolytisk anæmi 699
 - Mikroangiopatisk hæmolytisk anæmi 700
 - Paroksyttisk nokturn hæmoglobinuri (PNH) 700
- Hæmostasedefekter, trombocytter, blødning og trombose 701
 - Hæmoragisk diatese 701
 - Trombocytopeni 702
 - Primær immun trombocytopeni (ITP) 703
 - Trombotisk trombocytopenisk purpura/hæmolytisk uræmisk syndrom (TTP-HUS-syndromet) 705
- Trombofili 706
- Koagulopatier 706
- Morbus von Willebrand 707
- Hæmofili 707
- Dissemineret intravaskulær koagulation (DIC) 708
- Neutropeni og agranulocytose 708
- Maligne hæmatologiske sygdomme 709
 - Myeloproliferative sygdomme 709
 - Polycythaemia vera 710
 - Essentiel trombocytose 712
 - Primær myelofibrose 712
 - Kronisk myeloid leukæmi 714
 - Myelodysplastisk syndrom 717
- Hæmopoietisk stamcelletransplantation 718
 - Akut myeloid leukæmi (AML) 718
- Lymfoproliferative sygdomme 720
 - Kronisk lymfatisk leukæmi 721
- Andre kroniske lymfoide leukæmier 723
 - Hårceleleukæmi 723
 - Prolymfocytileukæmi 723
- Maligne lymfomer 723
 - Hodgkin-lymfom 723
 - Non-Hodgkin-lymfomer 725
 - Primært CNS-lymfom 728
 - Akut lymfoblastær leukæmi (ALL) 729
 - Monoklonale gammopatier 729
 - Myelomatose 730
 - Morbus Waldenström 733
 - Monoklonal gammopati af usikker signifikans (MGUS) 733
 - Primær AL-amyloidose 733
- 22 Onkologi 735**
- Radioterapi 740
- Cytostatisk behandling 743
- 23 Geriatri 751**
- Normal aldring 751
- Aldring og sygdom 752
- Medicin og ældre 753

Sygdom og funktionstab	754
Sansetab og kommunikation	754
Geriatriske afdelinger	754
Tværasektorielt samarbejde	755
Fald	755
Demens	756
Delir	757
Depression	757
Inkontinens	758

Stikord 761